

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجموعه کنوانسیون‌های برگزیده
بین‌المللی

تدوین

محمود رمضانی و [با همکاری] گروه علمی موسسه

آموزش عالی آزاد چتر دانش

انتشارات چتر دانش

۱۳۹۵

سرشناسه	: رضانی نوری، محمود، ۱۳۴۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: مجموعه کنوانسیون‌های برگزیده بین‌المللی/تدوین محمود رضانی و [با همکاری] گروه علمی موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش.
مشخصات نشر	: تهران: چتر دانش، ۱۳۹۵ .
مشخصات ظاهری	: ۶۸۱ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۰۹۷-۷
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: کنفرانس‌ها و کنگره‌ها
موضوع	: Congresses and conventions
شناسه افزوده	: موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش
رده بندی کنگره	: AS۶/۸م۳ ۱۳۹۵
رده بندی دیویی	: ۰۶۰/۶۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۳۹۲۴۴۲

نام کتاب	: مجموعه کنوانسیون‌های برگزیده بین‌المللی
ناشر	: چتر دانش
تدوین	: محمود رضانی و [با همکاری] گروه علمی موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش
نوبت و سال چاپ	: اول - ۱۳۹۵
شمارگان	: ۱۰۰۰
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۰۹۷-۷
قیمت	: ۴۰۰۰۰۰ تومان

مرکز پخش: تهران - خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - کوچه نوروز - پلاک ۱۳

تلفن مرکز پخش: ۶۶۴۷۸۹۱۵ - تلفن فروشگاه کتاب: ۶۶۴۸۹۰۵۹

پست الکترونیک: nashr.chatr@gmail.com

کلیه حقوق برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

فهرست

کتاب اول: کنوانسیون‌های ژنو در مورد چک‌ها (ژنو ۱۹۳۱)..... ۸

۱. کنوانسیون در خصوص قانون متحدالشکل چک‌ها..... ۱۶
- ضمیمه اول..... ۱۶
- قانون متحدالشکل راجع به چک..... ۱۶
- فصل ۱. تنظیم و شکل ظاهری چک..... ۱۷
- فصل ۲. انتقال..... ۲۲
- فصل ۳. ضمانت..... ۲۸
- فصل ۴. ارائه و پرداخت..... ۲۹
- فصل ۵. چک بسته و چک واریز به حساب..... ۳۴
- فصل ۶. حق رجوع به جهت عدم تأدیه..... ۳۷
- فصل ۷. نسخ متعدد..... ۴۴
- فصل ۸. تغییرات..... ۴۵
- فصل ۹. مرور زمان دعاوی..... ۴۶
- فصل ۱۰. مقررات عمومی..... ۴۷
- ضمیمه دوم..... ۴۸
۲. کنوانسیون راجع به حل بعضی از موارد تعارض قوانین در خصوص چک..... ۶۲
۳. کنوانسیون راجع به حق تمبر چک‌ها (ژنو ۱۹ مارس ۱۹۳۱)..... ۷۴

کتاب دوم: کنوانسیون‌های ژنو در مورد بروات و سفته‌ها (ژنو ۱۹۳۰)..... ۸۱

- جامعه ملل..... ۸۱
۱. کنوانسیون راجع به قانون متحدالشکل در خصوص بروات و سفته‌ها..... ۸۲
- ضمیمه اول..... ۸۲
- قانون متحدالشکل بروات و سفته‌ها..... ۸۲
- عنوان ۱. بروات..... ۸۳
- فصل ۱. تنظیم و شکل ظاهری [یا مندرجات] برات..... ۸۳
- فصل ۲. ظهرنویسی..... ۸۸
- فصل ۳. قبولی..... ۹۴
- فصل ۴. ضمانت..... ۹۸
- فصل ۵. سررسید..... ۱۰۰
- فصل ۶. پرداخت..... ۱۰۴

فصل ۷. حق رجوع به جهت نکول یا عدم تأدیه.....	۱۰۷
فصل ۸. مداخله شخص ثالث.....	۱۱۹
۱. قواعد عمومی.....	۱۱۹
۲. مداخله جهت قبولی.....	۱۲۰
۳. پرداخت از طریق مداخله [پرداخت توسط ثالث].....	۱۲۲
فصل ۹. نسخ متعدد و کپی‌ها.....	۱۲۵
۱. نسخ متعدد.....	۱۲۵
۲. کپی‌ها.....	۱۲۷
فصل ۱۰. جعل و تزویر.....	۱۲۸
فصل ۱۱. مرور زمان دعاوی [محدودیت در رجوع].....	۱۲۹
فصل ۱۲. مقررات عمومی.....	۱۳۰
عنوان ۲. سفته‌ها.....	۱۳۱
ضمیمه دوم.....	۱۳۵
۲. کنوانسیون راجع به حل بعضی موارد تعارض قوانین در باب بروات و سفته‌ها.....	۱۴۵
۳. کنوانسیون راجع به حق تمبر بروات و سفته‌ها (ژنو ۷ ژوئن ۱۹۳۰).....	۱۵۶

**کتاب سوم: کنوانسیون آنسیترال در مورد بروات بین‌المللی و سفته‌های بین‌المللی
(نیویورک ۹ دسامبر ۱۹۸۸)..... ۱۶۴**

فصل ۱. قلمرو اجرائی و شکل سند.....	۱۶۵
فصل ۲. تفسیر.....	۱۶۹
بخش ۱. مقررات عمومی.....	۱۶۹
بخش ۲. تفسیر شرایط شکلی.....	۱۷۱
بخش ۳. تکمیل سند ناقص.....	۱۷۸
فصل ۳. انتقال.....	۱۷۹
فصل ۴. حقوق و تعهدات.....	۱۹۰
بخش ۱. حقوق دارنده و دارنده حمایت شده.....	۱۹۰
بخش ۲. مسئولیت امضاء کنندگان.....	۱۹۶
الف. مقررات عمومی.....	۱۹۶
ب. براتکش.....	۱۹۹
ج. متعهد.....	۲۰۰
د. براتگیر و قبول کننده.....	۲۰۰

ه. ظهورنویس.....	۲۰۳
ز. ضامن.....	۲۰۵
فصل ۵. ارائه، امتناع از قبولی یا تأدیه و رجوع به دادگاه.....	۲۱۱
بخش ۱. ارائه جهت قبولی و امتناع از قبولی.....	۲۱۱
بخش ۲. ارائه جهت پرداخت و امتناع از پرداخت.....	۲۱۷
بخش ۳. رجوع به دادگاه.....	۲۲۳
الف. واخواست (اعتراض).....	۲۲۳
ب. ابلاغیه امتناع از قبولی یا پرداخت.....	۲۲۷
بخش ۴. مبلغ قابل پرداخت.....	۲۳۱
فصل ۶. براءت ذمه.....	۲۳۴
بخش ۱. براءت ذمه بوسیله پرداخت.....	۲۳۴
بخش ۲. براءت سایر امضاء کنندگان.....	۲۴۴
فصل ۷. گم شدن سند.....	۲۴۵
فصل ۸. مرور زمان.....	۲۵۰
فصل ۹. مقررات نهایی.....	۲۵۲

کتاب چهارم: کنوانسیون شناسایی و اجرای احکام داوری خارجی (نیویورک ۱۹۵۸).....
۲۵۶

کتاب پنجم: کنوانسیون تأسیس سازمان جهانی مالکیت معنوی (استکهلم ۱۹۶۷).....
۲۷۱

کتاب ششم: کنوانسیون وین درباره روابط کنسولی (۲۴ آوریل ۱۹۶۳).....
۳۱۶

فصل ۱. روابط کنسولی به طور کلی.....	۳۲۱
قسمت ۱. استقرار و اداره روابط کنسولی.....	۳۲۱
قسمت ۲. خاتمه مأموریت کنسولی.....	۳۴۴
فصل ۲. تسهیلات، مزایا و مصونیت‌های پستهای کنسولی و مأموران کنسولی کاربری و سایر اعضا پست کنسولی.....	۳۴۷
قسمت ۱. تسهیلات، مزایا و مصونیت‌های مربوط به پست کنسولی.....	۳۴۷
قسمت ۲. تسهیلات، مزایا و مصونیت‌های مأموران کنسولی کاربری و دیگر اعضای پست کنسولی.....	۳۶۰
فصل ۳. رژیم مربوط به مأموران کنسولی افتخاری و پستهای کنسولی که تحت ریاست این قبیل مأموران است.....	۳۸۰

فصل ۴. مقررات عمومی.....	۳۸۷
فصل ۵. مقررات نهایی.....	۳۹۲

کتاب هفتم: کنوانسیون وین راجع به نمایندگی دول در روابط خود با سازمانهای بین‌المللی جهانی (وین - ۱۴ مارس ۱۹۷۵).....

بخش ۱. مقدمه.....	۳۹۹
بخش ۲. مأموریتها در سازمانهای بین‌المللی.....	۴۰۹
بخش ۳. هیأت‌های نمایندگی اعزامی به ارگانها و کنفرانسها.....	۴۴۳
بخش ۴. هیأت‌های نمایندگی ناظر ۱ اعزامی به ارگانها و کنفرانسها.....	۴۷۱
بخش ۵. مقررات عمومی.....	۴۷۲
بخش ۶. مواد نهایی.....	۴۸۷

کتاب هشتم: کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد (۳۱ اکتبر ۲۰۰۳).....

مقدمه.....	۴۹۳
فصل ۱. مقررات عمومی.....	۴۹۷
فصل ۲. اقدامات پیشگیرانه.....	۵۰۳
فصل ۳. جرم‌انگاری و اجراء قانون.....	۵۲۴
فصل ۴. همکاری‌های بین‌المللی.....	۵۵۶
فصل ۵. استرداد دارایی‌ها.....	۵۸۸
فصل ۶. کمک فنی و تبادل اطلاعات.....	۶۰۶
فصل ۷. راهکارهای اجرائی.....	۶۱۴
فصل ۸. مفاد نهایی.....	۶۱۹

کتاب نهم: کنوانسیون حقوق کودک (۲۰ نوامبر ۱۹۸۹).....

مقدمه.....	۶۲۹
بخش ۱.....	۶۳۲
بخش ۲.....	۶۷۰
بخش ۳.....	۶۷۷

سخن ناشر

رشته‌ی حقوق با تمام شاخه‌ها و گرایش‌هایش، به‌منزله‌ی یکی از پرتعدادترین رشته‌های دانشگاهی کشور، تعداد فراوانی از دانشجویان علوم انسانی را به‌خود جلب کرده است؛ دانشجویانی که پس از تحصیل، وارد عرصه‌ی خدمت شده و در مناصب و جایگاه‌های گوناگون به ایفای وظیفه مشغول می‌شوند.

منابعی که در دانشکده‌های حقوق، مبنای کار قرار گرفته و تحصیل دانشجویان بر مدار آن‌ها قرار دارد، در واقع، مجموعه‌ی کتب و جزواتی هستند که طی سالیان متمادی چنان‌که باید تغییر نیافته و خود را با تحولات و نیازهای زمانه هماهنگ نکرده‌اند.

این، درحالی است که نیاز مبرم دانش‌پژوهان به مجموعه‌های پربار و سودمند، امری انکارناپذیر است. به‌این‌ترتیب، ضرورت تدوین کتب غنی و ارزشمند برای رفع نیازهای علمی دانشجویان رشته‌ی حقوق و نیز رشته‌های متأثر از آن، باید بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد؛ کتاب‌هایی که روزآمدی محتوای آن‌ها از یک سو و تناسب آن‌ها با نیاز دانش‌پژوهان از سوی دیگر، مورد توجه و لحاظ ناشر و نویسنده، قرار گرفته باشد.

مؤسسه‌ی آموزش عالی آزاد چتردانش، در مقام مؤسسه‌ای پیشگام در امر نشر کتب آموزشی روزآمد و غنی، توانسته است گام‌های مؤثری در همراهی با دانشجویان رشته‌ی حقوق بردارد. این مؤسسه افتخار دارد که با بهره‌مندی از تجربیات فراوان خود و با رصد دقیق نیازهای علمی دانشجویان، به تولید آثاری همت‌گمارد که مهم‌ترین دستاورد آن‌ها، تسهیل آموزش و تسریع یادگیری پژوهندگان باشد. انتشارات چتر دانش امیدوار است با ارائه‌ی خدمات درخشان، شایستگی‌های خود را در این حوزه‌ی علمی بیش از پیش به منصفی ظهور برساند.

فرزاد دانشور

مدیر مسئول انتشارات چتر دانش

کتاب اول:
کنوانسیون‌های ژنو در مورد چک‌ها
(ژنو - ۱۹۳۱)

**GENEVA CONVENTIONS ON
CHEQUES**

Done at: Geneva

**Date enacted: 1931-03-19
(19 March 1931)**

In force: 1934-01-01

Article I

The High Contracting Parties undertake to introduce in their respective territories, either in one of the original texts or in their own languages, the Uniform Law forming Annex I of the present Convention.

طرفین معظم متعاقد تعهد می‌کنند که قانون متحدالشکل مذکور در ضمیمه اول کنوانسیون حاضر را در سرزمین‌های خود به صورت یکی از متون، به زبان اصلی یا به زبان ملی، اعمال نمایند.

This undertaking shall, if necessary, be subject to such reservations as each High Contracting Party shall notify at the time of its ratification or accession. These reservations shall be chosen from among those mentioned in Annex II of the present Convention.

این تعهد، عنداللزوم، موقوف به ملاحظه رزروهایی است که هر طرف معظم متعاقد می‌باید، در این صورت، هنگام تصویب این قرارداد یا الحاق بدان اعلام نماید. این رزورها باید از میان موارد مندرج در ضمیمه دوم این کنوانسیون انتخاب شود.

The reservations referred to in Articles 9, 22, 27 and 30 of the said Annex II may, however, be made after ratification or accession, provided that they are notified to the Secretary-General of the League of Nations, Who shall forthwith communicate the text thereof to the Members of the League of Nations and to the non-member States on whose behalf the present Convention has been ratified or acceded to. Such reservations shall not take effect until the ninetieth day following the receipt by the Secretary-General of the above-mentioned notification.

مع‌ذک، در خصوص رزروهای منعکس در مواد ۹، ۲۲، ۲۷، ۳۰ همین ضمیمه دوم، می‌توان پس از تصویب و یا الحاق اقدام نمود، مشروط بر آنکه رزروهای مورد نظر ضمن اطلاعیه‌ای به دبیر کل جامعه ملل اعلام شود و دبیر کل نیز فوراً متن آن را به اطلاع اعضای جامعه ملل و دول غیرعضو که به نام آنها کنوانسیون حاضر تصویب شده یا الحاق بدان تحقق یافته است، خواهد رساند. این رزورها پیش از انقضای نودمین روز

دریافت اطلاع‌نامه فوق توسط دبیرکل فاقد آثار حقوقی است.

Each of the High Contracting Parties may, in urgent cases, make use of the reservations contained in Articles 17 and 28 of the said Annex II, even after ratification or accession. In such cases, they must immediately notify direct all other High Contracting Parties and the Secretary-General of the League of Nations. The notification of these reservations shall take effect two days following its receipt by the High Contracting Parties.

هر یک از طرفین معظم متعاهد می‌تواند، هنگام ضرورت، رزروهای مورد پیش‌بینی در مواد ۱۷ و ۲۸ ضمیمه دوم مذکور را پس از تصویب یا الحاق به مورد اجرا گذارد. در این صورت، دولت مزبور مستقیماً و فوراً می‌باید مراتب را به کلیه طرفهای دیگر و دبیرکل جامعه ملل اطلاع دهد. ابلاغ این رزروها دو روز پس از دریافت ابلاغیه توسط طرفین معظم متعاهد، مؤثر خواهد بود.

Article II

In the territories of each of the High Contracting Parties, the Uniform Law shall not apply to cheques already issued at the time of the coming into force of the present Convention.

در سرزمینهای هر یک از طرفین معظم متعاهد، قانون متحدالشکل نسبت به چک‌های صادره پیش از لازم‌الاجراء شدن کنوانسیون حاضر قابل اعمال نخواهد بود.

Article III

The present Convention, the French and English texts of which shall be equally authentic, shall bear this day's date.

It may be signed thereafter until July 15th, 1931, on behalf of any Member of the League of Nations or non-member State.

این کنوانسیون که متن فرانسوی و انگلیسی آن از اعتبار واحدی برخوردار است، تاریخ امروز (۱۹ مارس ۱۹۳۱) را دارد.

این کنوانسیون از این پس می‌تواند تا ۱۵ ژوئیه ۱۹۳۱ از سوی اعضای جامعه ملل و دول غیرعضو امضاء گردد.

Article IV

The present Convention shall be ratified. The instruments of ratification shall be deposited before September 1, 1933, with the Secretary-General of the League of Nations, who shall forthwith notify receipt thereof to all the Members of the League of Nations and to the non-member States on whose behalf the present Convention has been signed or acceded to.

الحاق به این کنوانسیون می‌باید از طریق تصویب دولت‌ها باشد. اسناد حاکی از تصویب باید تا اول سپتامبر ۱۹۳۳ نزد دبیرکل جامعه ملل تودیع گردد. مشارالیه نیز فوراً وصول آن را به کلیه اعضای جامعه ملل یا دول غیرعضوی که از طرف آنها این کنوانسیون امضاء شده یا الحاق به آن تحقق یافته است، ابلاغ خواهد نمود.

Article V

As from July 15, 1931, any Member of the League of Nations and any non-member State may accede thereto.

Such accession shall be effected by a notification to the Secretary-General of the League of Nations, such notification to be deposited in the archives of the Secretariat.

The Secretary-General shall notify such deposit forthwith to all the Members of the League of Nations and to the non-member States on whose behalf the present Convention has been signed or acceded to.

از تاریخ ۱۵ ژوئیه ۱۹۳۱ هر یک از اعضای جامعه ملل یا دول غیرعضو می‌توانند به این کنوانسیون ملحق شوند.

موضوع الحاق باید به دبیرکل جامعه ملل ابلاغ و ابلاغیه مذکور باید به آرشیو دبیرخانه جامعه ملل تودیع گردد.

دبیرکل، موضوع تودیع را به کلیه اعضای جامعه ملل و دول غیرعضو که به نام آنها این کنوانسیون امضاء شده یا الحاق به آن تحقق یافته است را فوراً ابلاغ خواهد کرد.

Article VI

The present Convention shall not come into force until it has been ratified or acceded to on behalf of seven Members of the League of Nations or non-member States, including therein three of the Members of the League permanently represented on the Council.

این کنوانسیون پس از تصویب یا الحاق از سوی هفت عضو جامعه ملل یا دول غیرعضو، که مشتمل بر سه عضو دائم جامعه در شورا باشند، لازم‌الاجراء خواهد گردید.

The date of entry into force shall be the ninetieth day following the receipt by the Secretary-General of the League of Nations of the seventh ratification or accession in accordance with the first paragraph of the present Article.

تاریخ لازم‌الاجراء شدن، نودمین روز پس از وصول هفتمین تصویب یا الحاقیه موضوع بند اول این ماده، توسط دبیرکل جامعه ملل خواهد بود.

The Secretary-General of the League of Nations, when making the notifications provided for in Articles IV and V, shall state in particular that the ratifications or accessions referred to in the first paragraph of the present Article have been received.

دبیرکل جامعه ملل هنگام ارسال ابلاغیه‌های موضوع مواد ۴ و ۵، مخصوصاً وصول تصویبات یا الحاقات مذکور در بند اول این ماده را اعلام خواهد نمود.

Article VII

Every ratification or accession effected after the entry into force of the Convention in accordance with Article VI shall take effect on the ninetieth day following the date of receipt thereof by the Secretary-General of the League of Nations.

هر گونه تصویب یا الحاقی که بعد از لازم‌الاجراء شدن کنوانسیون به موجب ماده ۶ صورت گیرد، نود روز پس از وصول توسط دبیرکل جامعه ملل، مؤثر خواهد بود.

Article VIII

Except in urgent cases, the present Convention may not be denounced before the expiry of two years from the date on which it has entered into force in respect of the Member of the League or non-member State denouncing it; such denunciation shall take effect as from the ninetieth day following the receipt by the Secretary-General of the notification addressed to him.

به استثنای موارد اضطراری، این کنوانسیون تا دو سال از تاریخ لازم‌الاجراء شدن آن توسط اعضای جامعه ملل یا دول غیرعضو، غیرقابل رجوع است؛ رجوع مزبور نود روز پس از وصول اطلاعیه ارسالی جهت دبیرکل عملی خواهد شد.

Every denunciation shall be immediately communicated by the Secretary-General of the League of Nations to all the other High Contracting Parties.

کلیه موارد رجوع باید توسط دبیرکل جامعه ملل فوراً به کلیه طرفین معظم متعاقد دیگر ابلاغ شود.

In urgent cases a High Contracting Party which denounces the Convention shall immediately notify direct all other High Contracting Parties, and the denunciation shall take effect two days after the receipt of such notification by the said High Contracting Parties. A High Contracting Party denouncing the Convention in these circumstances shall also inform the Secretary-General of the League of Nations of its decision.

در صورت اضطرار، طرف معظم متعاهدی که حق رجوع را اعمال می‌کند، می‌باید مستقیماً و فوراً آن را به اطلاع کلیه طرفین معظم متعاقد دیگر برساند، و آثار حقوقی رجوع پس از دو روز از تاریخ دریافت آن اطلاع‌نامه توسط همان طرفین معظم متعاقد ایجاد خواهد شد. طرف معظم متعاهدی که در این شرایط رجوع می‌کند باید دبیرکل جامعه ملل را نیز از تصمیم خود آگاه سازد.

Each denunciation shall take effect only as regards the High Contracting Party on whose behalf it has been made.

هر رجوع تنها نسبت به طرف معظم متعاهدی که به نام او رجوع صورت پذیرفته است و اجد آثار حقوقی خواهد بود.

Article IX

Every Member of the League of Nations and every non-member State in respect of which the present Convention is in force may forward to the Secretary-General of the League of Nations, after the expiry of the fourth year following the entry into force of the Convention, a request for the revision of some or all of the provisions of this Convention.

هر عضو جامعه ملل و هر دولت غیرعضو مشمول کنوانسیون می‌تواند پس از چهار سال از تاریخ لازم‌الاجراء شدن کنوانسیون، تقاضای تجدید نظر خود را در مورد بعضی یا تمام مقررات کنوانسیون به دبیر کل جامعه ملل تسلیم نماید.

If such request, after being communicated to the other Members or non-member States between which the Convention is at that time in force, is supported within one year by at least six of them, the Council of the League of Nations shall decide whether a Conference shall be convened for the purpose.

چنانچه پس از یک سال از تاریخ ارسال تقاضای فوق برای دیگر اعضای جامعه ملل یا دول غیرعضو که کنوانسیون در آن زمان نسبت به آنها لازم‌الاجراء است، حداقل شش دولت از تقاضای مزبور حمایت کنند. شورای جامعه ملل در مورد لزوم تشکیل جلسه به منظور بحث در خصوص موضوع فوق، اتخاذ تصمیم خواهد نمود.

Article X

The High Contracting Parties may declare at the time of signature, ratification or accession, that it is not their intention in accepting the present Convention to assume any liability in respect of all or

any of their colonies, protectorates or territories under suzerainty or mandate, in which case the present Convention shall not be applicable to the territories mentioned in such declaration.

طرفین معظم متعاقد در زمان امضاء، تصویب یا الحاق می‌توانند اعلام نمایند که با قبول این کنوانسیون، هیچگونه تعهدی را در قبال تمام یا بعضی از مستعمرات، تحت الحمایه‌ها یا اراضی تحت حاکمیت یا تحت قیومیت خود بر عهده نخواهند گرفت. در این صورت، سرزمین‌های مذکور در چنین اعلامیه‌ای از شمول مفاد کنوانسیون حاضر مستثنی خواهند بود.

The High Contracting Parties may at any time subsequently inform the Secretary-General of the League of Nations that they intend to apply the present Convention to all or any of their territories referred to in the declaration provided for in the preceding paragraph. In this case, the Convention shall apply to the territories referred to in the notification ninety days after its receipt by the Secretary-General of the League of Nations.

طرفین معظم متعاقد بعداً می‌توانند، در هر زمان، مراتب تمایل خود را به اجرای این کنوانسیون در تمام یا بعضی از سرزمینهای مذکور در اعلامیه مندرج در بند فوق به دبیر کل جامعه ملل اطلاع دهند. در این حالت، نود روز پس از دریافت اعلامیه توسط دبیر کل جامعه ملل، این کنوانسیون در کلیه سرزمینهای مندرج در اطلاعیه قابل اجرا خواهد بود.

They further reserve the right to denounce it, in accordance with the conditions of Article VIII, on behalf of all or any of their colonies, protectorates or territories under suzerainty or mandate.

آنها همچنین حق رجوع از این کنوانسیون را از جانب تمام یا بعضی از مستعمرات، تحت الحمایه یا اراضی تحت حاکمیت یا قیومیت خود بر طبق شرایط مندرج در ماده ۸ برای خود محفوظ می‌دارند.

Article XI

The present Convention shall be registered by the Secretary-General of the League of Nations as soon as it comes into force.

به محض لازم‌الاجراء شدن، این کنوانسیون، توسط دبیر کل جامعه ملل به ثبت خواهد رسید.

۱
کنوانسیون در خصوص قانون متحدالشکل چک‌ها
ضمیمه اول
قانون متحدالشکل راجع به چک

1
CONVENTION PROVIDING
A UNIFORM LAW FOR CHEQUES
Annex I
Uniform law on cheques

Chapter I. The drawing and form of a cheque

فصل ۱. تنظیم و شکل ظاهری چک

Article I

A cheque contains:

1. The term “cheque” inserted in the body of the instrument and expressed in the language employed in drawing up the instrument;
2. An unconditional order to pay a determinate sum of money;
3. The name of the person who is to pay (drawee);
4. A statement of the place where payment is to be made;
5. A statement of the date when and the place where the cheque is drawn;
6. The signature of the person who draws the cheque (drawer).

چک باید متضمن موارد زیر باشد:

۱. واژه «چک»، مندرج در متن سند به همان زبان بکار گرفته شده در متن آن،
۲. دستور بدون قید و شرط پرداخت مبلغی معین،
۳. نام شخصی که باید وجه چک را بپردازد (محال علیه)،
۴. ذکر محل پرداخت،
۵. ذکر تاریخ و محل تنظیم چک،
۶. امضای صادرکننده چک (صادرکننده).

Article 2

An instrument in which any of the requirements mentioned in the preceding article is wanting is invalid as a cheque, except in the cases specified in the following paragraphs:

سندی که فاقد یکی از شرایط مذکور در ماده قبل باشد، اعتبار قانونی چک را ندارد، به استثنای موارد مشخص شده در پاراگراف‌های زیر:

- In the absence of special mention, the place specified beside the name of the drawee is deemed to be the place of payment. If several places are named beside the name of the drawee, the cheque is payable at the first place named.

در صورت عدم تصریح، محل مندرج در مقابل نام محال علیه، مکان تأدیه فرض می‌شود. اگر چند محل مقابل نام محال علیه درج شده باشد، چک در اولین محل مذکور قابل پرداخت است.

- In the absence of these statements, and of any other indication, the cheque is payable at the place where the drawee has his principal establishment.

در صورت عدم ذکر این موارد یا هر قرینه دیگر، چک در مرکز اصلی محال علیه قابل پرداخت است.

A cheque which does not specify the place at which it was drawn is deemed to have been drawn in the place specified beside the name of the drawer.

چکی که در آن، محل صدور، مشخص نباشد مکان مذکور در مقابل نام صادرکننده، محل تنظیم آن محسوب می‌شود.

Article 3

A cheque must be drawn on a banker holding funds at the disposal of the drawer and in conformity with an agreement, express or implied, whereby the drawer is entitled to dispose of those funds by cheque. Nevertheless, if these provisions are not complied with, the instrument is still valid as a cheque.

چک بر عهده بانکی صادر می‌شود که صادرکننده در آن، محل (موجودی) دارد و مطابق قراردادی صریح یا ضمنی، محق دراستفاده از مبالغ آن به وسیله چک می‌باشد. مع‌ذلک، در صورت عدم رعایت این مقررات، اعتبار سند به عنوان چک سلب نمی‌گردد.

Article 4

A cheque cannot be accepted. A statement of acceptance on a cheque shall be disregarded.

در چک اخذ قبولی موضوعیت ندارد. انعکاس قبولی در روی چک کان لم یکن است.

Article 5

A cheque may be made payable:

چک می‌تواند [به نفع اشخاص زیر] قابل پرداخت باشد:

**-To a specified person with or without the express clause “to order”,
or**

– شخص معین، با شرط صریح «به حواله کرد» یا بدون آن، یا

**-To a specified person, with the words “ not to order “ or equivalent
words, or**

– شخص معین، با شرط «بدون حواله کرد» و یا الفاظ مشابه آن، یا

-To bearer.

– حامل.

**A cheque made payable to a specified person with the words, “or
to bearer” , or any equivalent words, is deemed to be a cheque to
bearer.**

چک به نفع شخص معین با درج «یا به حامل» و یا الفاظ مشابه آن، چک در وجه حامل محسوب می‌گردد.

**A cheque which does not specify the payee is deemed to be a cheque
to bearer.**

چک بدون ذکر نام ذی‌نفع، در وجه حامل تلقی می‌شود.

Article 6

A cheque may be drawn to the drawer's own order.

A cheque may be drawn for account of a third person.

A cheque may not be drawn on the drawer himself unless it is drawn by one establishment on another establishment belonging to the same drawer.

ممکن است چک در وجه خود صادرکننده باشد.
ممکن است چک در وجه شخص ثالث کشیده شود.
چک نمی‌تواند به عهده خود صادرکننده کشیده شود، مگر اینکه از طرف یک مؤسسه به عهده مؤسسه دیگر متعلق به همان صادرکننده، صادر شود.

Article 7

Any stipulation concerning interest which may be embodied in the cheque shall be disregarded.

شرط بهره مندرج در چک کان لم یکن تلقی می‌شود.

Article 8

A cheque may be payable at the domicile of a third person either in the locality where the drawee has his domicile or in another locality, provided always that such third person is a banker.

چک در محل اقامت شخص ثالث یا در محلی که اقامتگاه محال علیه واقع است یا در محل دیگر قابل پرداخت است، مشروط بر اینکه شخص ثالث بانک باشد.

Article 9

Where the sum payable by a cheque is expressed in words and also in figures, and there is any discrepancy, the sum denoted by the words is the amount payable.

در صورت اختلاف بین مبلغ چکی که با تمام حروف و اعداد نوشته شده، مبلغ با حروف وجه قابل پرداخت است.

Where the sum payable by a cheque is expressed more than once in words or more than once in figures, and there is any discrepancy, the smaller sum is the sum payable.

در صورتیکه مبلغ چک بیش از یک بار تحریر شده، خواه با تمام حروف باشد خواه به اعداد، و بین آنها اختلاف باشد، مبلغ کمتر قابل پرداخت است.

Article 10

If a cheque bears signatures of persons incapable of binding themselves by a cheque, or forged signatures, or signatures of fictitious persons, or signatures which for any other reason cannot bind the persons who signed the cheque or on whose behalf it was signed, the obligations of the other persons who have signed it are none the less valid.

در صورتی که چک به امضای اشخاصی باشد که فاقد اهلیت جهت پذیرش تعهد از طریق چک هستند، یا چک متضمن امضاهای مجعول یا امضای اشخاص موهوم و یا امضاهائی باشد که بنا به دلایل دیگری نتوان امضاکننده یا کسانی را که به نمایندگی از طرف آنان چک امضاء شده است متعهد نمود، مسئولیت سایر اشخاص امضاکننده چک به قوت خود باقی است.

Article 11

Whosoever puts his signature on a cheque as representing a person for whom he had no power to act is bound himself as a party to the cheque and, if he pays, has the same rights as the person for whom he purported to act. The same rule applies to a representative who has exceeded his powers.

هر کس بدون داشتن هیچگونه اختیار، چکی را به عنوان نماینده شخصی امضاء نماید، به عنوان طرف چک مسئول است و اگر وجه آن را پرداخت کند دارای حقوق همان

شخصی است که از جانب او مدعی نمایندگی بوده است. همین قاعده در مورد نماینده‌ای که از حدود اختیارات خود تجاوز کرده، جاری است.

Article 12

The drawer guarantees payment. Any stipulation by which the drawer releases himself from this guarantee shall be disregarded.

صادرکننده چک ضامن پرداخت آن است و هر شرطی که صادرکننده را بری‌الذمه نماید، کان لم یکن تلقی می‌شود.

Article 13

If a cheque which was incomplete when issued has been completed otherwise than in accordance with the agreements entered into, the non-observance of such agreements may not be set up against the holder unless he has acquired the cheque in bad faith or, in acquiring it, has been guilty of gross negligence.

هر گاه متن چکی که هنگام صدور ناقص بوده است، به نحوی خلاف توافق قبلی طرفین کامل شود، عدم رعایت چنین توافقی علیه دارنده سند قابل استناد نیست، مگر اینکه شخص اخیر چک را با سوءنیت تحصیل کرده و یا در به دست آوردن آن مرتکب تقصیر فاحش شده باشد.

Chapter II. Negotiation

فصل ۲. انتقال

Article 14

A cheque made payable to a specified person, with or without the express clause “ to order “ , may be transferred by means of endorsement.

چک در وجه شخص معین با قید صریح «به حواله کرد» یا بدون آن، به وسیله ظهرنویسی قابل انتقال است.

A cheque made payable to a specified person, in which the words “not to order” or any equivalent expression have been inserted, can only be transferred according to the form and with the effects of an ordinary assignment.

چک در وجه شخص معین با قید صریح «به حواله کرد» یا عبارتی نظیر آن، تنها به صورت انتقال ساده و با آثار مترتب بر آن قابل واگذاری به غیر می‌باشد.

A cheque may be endorsed even to the drawer or to any other party to the cheque. These persons may re-endorse the cheque.

چک ممکن است به نفع صادرکننده یا هر طرف دیگر در سند ظهرنویسی گردد. این اشخاص نیز مجاز به ظهرنویسی مجدد خواهند بود.

Article 15

An endorsement must be unconditional. Any condition to which it is made subject shall be disregarded.

A partial endorsement is null and void.

An endorsement by the drawee is also null and void.

An endorsement “to bearer” is equivalent to an endorsement in blank.

ظهرنویسی باید بدون قید و شرط باشد. هر شرطی که پشت نویسی را مقید نماید، کان لم یکن است.

ظهرنویسی جزئی باطل و بلا اثر است.

ظهرنویسی محال علیه نیز باطل است.

ظهرنویسی «در وجه حامل» در حکم ظهرنویسی سفید خواهد بود.

An endorsement to the drawee has the effect only of a receipt, except in the case where the drawee has several establishments and the endorsement is made in favour of an establishment other than

that on which the cheque has been drawn.

ظهرنویسی به نفع محال علیه اعتبار رسید را دارد، مگر در موردی که محال علیه دارای چندین مؤسسه بوده و ظهرنویسی به نفع مؤسسه دیگری، غیر از مؤسسه‌ای که چک روی آن کشیده شده است، بعمل آمده باشد.

Article 16

An endorsement must be written on the cheque or on a slip affixed thereto (allonge). It must be signed by the endorser.

ظهرنویسی باید روی چک یا برگه منضم به آن نوشته شود و به امضای ظهرنویس برسد.

The endorsement may leave the beneficiary unspecified or may consist simply of the signature of the endorser (endorsement in blank). In the latter case, the endorsement, to be valid, must be written on the back of the cheque or on the slip attached thereto (allonge).

در ظهرنویسی ممکن است ذی‌نفع مشخص نشده یا فقط دارای امضای ظهرنویس باشد (ظهرنویسی سفید). در صورت اخیر، ظهرنویسی زمانی معتبر است که در پشت چک یا روی برگه ضمیمه آن منعکس شود.

Article 17

An endorsement transfers all the rights arising out of a cheque. If the endorsement is in blank, the holder may:

- 1. Fill up the blank either with his own name or with the name of some other person;**
- 2. Re-endorse the cheque in blank or to some other person;**
- 3. Transfer the cheque to a third person without filling up the blank and without endorsing it.**

ظهرنویسی سبب انتقال کلیه حقوق ناشی از چک می‌گردد. اگر ظهرنویسی به نحو سفید امضاء باشد، دارنده سند می‌تواند:

۱. قسمت پر نشده را با نام خود یا با نام شخص دیگری تکمیل نماید،
۲. سند را مجدداً به صورت سفید یا در وجه شخص معینی ظهرنویسی کند،

۳. بدون تکمیل قسمت خالی و بدون ظهرنویسی آن، چک را به شخص ثالثی انتقال دهد.

Article 18

In the absence of any contrary stipulation, the endorser guarantees payment.

He may prohibit any further endorsement; in this case he gives no guarantee to the persons to whom the cheque is subsequently endorsed.

در صورت عدم وجود شرط خلاف، ظهرنویس ضامن پرداخت وجه است. ظهرنویس می‌تواند ظهرنویسی بعدی را نهی کند. در این صورت، ظهرنویس هیچگونه تعهدی نسبت به اشخاصی که سند با ظهرنویسی به آنها منتقل می‌گردد، نخواهد داشت.

Article 19

The possessor of an endorsable cheque is deemed to be the lawful holder if he establishes his title to the cheque through an uninterrupted series of endorsements, even if the last endorsement is in blank. In this connection, cancelled endorsements shall be disregarded. When an endorsement in blank is followed by another endorsement, the person who signed this last endorsement is deemed to have acquired the cheque by the endorsement in blank.

دارنده چک قابل ظهرنویسی دارنده قانونی آن محسوب می‌شود مشروط بر اینکه رسیدن به حقوق خود را از طریق تسلسل مستمر ظهرنویسی‌ها اثبات نماید، ولو اینکه آخرین ظهرنویسی، ظهرنویسی سفید باشد. در این خصوص، پشت نویسی‌های ابطال شده کان لم یکن تلقی می‌گردد. در موردی که متعاقب ظهرنویسی سفید، ظهرنویسی دیگری صورت پذیرد، صاحب امضاء در این ظهرنویسی، دارنده چک توسط ظهرنویسی سفید محسوب خواهد شد.

Article 20

An endorsement on a cheque to bearer renders the endorser liable in accordance with the provisions governing the right of recourse; but it does not convert the instrument into a cheque to order.

ظهنروپسی در چک در وجه حامل موجب مسئولیت ظهنروپس وفق مقررات حاکم بر حق رجوع می‌شود، اما این ظهنروپسی، سند را به صورت چک در وجه شخص معین در نخواهد آورد.

Article 21

Where a person has, in any manner whatsoever, been dispossessed of a cheque (whether it is a cheque to bearer or an endorsable cheque to which the holder establishes his right in the manner mentioned in Article 19), the holder into whose possession the cheque has come is not bound to give up the cheque unless he has acquired it in bad faith or unless in acquiring it he has been guilty of gross negligence.

هرگاه، به هر علت، چک از ید دارنده آن خارج گردد، دارنده بعدی آن (خواه چک در وجه حامل باشد، خواه چک قابل ظهنروپسی که دارنده، حقوق خود را بر آن به طریق مذکور در ماده ۱۹ ثابت نماید) ملزم به بازگردانیدن آن نیست، مگر اینکه چک را با سوء نیت تحصیل کرده و یا اینکه در به دست آوردن آن مرتکب تقصیری فاحش شده باشد.

Article 22

Persons sued on a cheque cannot set up against the holder defences founded on their personal relations with the drawer or with previous holders, unless the holder in acquiring the cheque has knowingly acted to the detriment of the debtor.

امضاء کنندگان چک که علیه آنها طرح دعوی شده است نمی‌توانند در مقابل دارنده چک به روابط خصوصی خود با صادرکننده یا با دارندگان قبلی سند استناد کنند، مگر آنکه دارنده هنگام دریافت چک عالماً به زیان بدهکار عمل کرده باشد.

Article 23

When an endorsement contains the statement “ value in collection “ (“ valeur en recouvrement “) “ for collection “ (“ pour encaissement “), “ by procuration “ (“ par procuration “), or any other phrase implying a simple mandate, the holder may exercise all rights arising out of the cheque, but he can endorse it only in his capacity as agent.

هنگامی که ظهرنویسی متضمن عبارات «ارزش در وصولی»، «برای وصولی»، «توسط عاملیت»، یا هر عبارت دیگر که حاکی از وجود نمایندگی ساده است، باشد، دارنده می‌تواند تمام حقوق ناشی از چک را اعمال نماید، اما در ظهرنویسی آن تنها می‌تواند به عنوان نماینده عمل کند.

In this case the parties liable can only set up against the holder defences which could be set up against the endorser.

در این صورت، اشخاص ضامن می‌توانند فقط همان ایرادهائی را که علیه ظهرنویس قابل طرح است، علیه دارنده عنوان نمایند.

The mandate contained in an endorsement by procuration does not terminate by reason of the death of the party giving the mandate or by reason of his becoming legally incapable.

نمایندگی بر اثر ظهرنویسی به عنوان عاملیت، با فوت اصیل یا حدوث عدم اهلیت قانونی او، زایل نمی‌گردد.

Article 24

An endorsement after protest or after an equivalent declaration or after the expiration of the limit of time for presentment operates only as an ordinary assignment.

ظهرنویسی بعد از تنظیم اعتراض‌نامه (پروتست) یا گواهی معادل آن، یا پس از اتمام مهلت ارائه چک به بانک، تنها در حد یک انتقال ساده طلب مؤثر است.

Failing proof to the contrary, an undated endorsement is deemed to have been placed on the cheque prior to the protest or equivalent declaration or prior to the expiration of the limit of time referred to in the preceding paragraph.

در صورت عدم اثبات خلاف، ظهرنویسی بدون تاریخ، ظهرنویسی قبل از تنظیم اعتراض‌نامه (پروتست) یا گواهی‌های معادل آن یا پیش از اتمام مهلت مذکور در بند قبلی محسوب می‌شود.

Chapter III. Avals

فصل ۳. ضمانت

Article 25

Payment of a cheque may be guaranteed by an “aval” as to the whole or part of its amount. This guarantee may be given by a third person other than the drawee, or even by a person who has signed the cheque.

ممکن است پرداخت تمام یا قسمتی از مبلغ چک ضمانت شود. این ضمانت ممکن است توسط شخص ثالثی به غیر از محال علیه، یا یکی از امضاءکنندگان چک به عمل آید.

Article 26

An “aval” is given either on the cheque itself or on an “allonge” . It is expressed by the words “good as aval” , or by any other equivalent formula. It is signed by the giver of the “aval” .

«ضمانت» در روی چک و یا در برگ ضمیمه داده می‌شود. ضمانت با عبارت «جهت تضمین» و یا نظیر آن بیان و توسط ضامن امضاء می‌شود.

It is deemed to be constituted by the mere signature of the giver of the “aval” , placed on the face of the cheque, except in the case of the signature of the drawer.

جز در مورد امضای صادرکننده، ضمانت صرفاً با امضای ضامن در «روی» چک تحقق یافته تلقی می‌گردد.

An “aval” must specify for whose account it is given. In default of this, it is deemed to be given for the drawer.

ضامن باید مشخص نماید که ضمانت برای چه شخصی به عمل می‌آید. در صورت عدم ذکر، فرض بر این است که تضمین به نفع صادرکننده داده شده است.

Article 27

The giver of an “aval” is bound in the same manner as the person for whom he has become guarantor.

مسئولیت ضامن به همان اندازه مضمون عنه خواهد بود.

His undertaking is valid even when the liability which he has guaranteed is inoperative for any reason other than defect of form.

مسئولیت ضامن همواره اعتبار دارد ولو اینکه تعهد موضوع تضمین او به هر دلیل، به غیر از ایراد ظاهری سند، ساقط شده باشد.

He has, when he pays the cheque, the rights arising out of the cheque against the person guaranteed and against those who are liable to the latter on the cheque.

ضامن با پرداخت مبلغ چک کلیه حقوق ناشی از سند را در مقابل مضمون عنه و در برابر اشخاصی که نسبت به شخص اخیر در چک مسئولیت دارند، دارا خواهد گردید.

Chapter IV. Presentment and payment

فصل ۴. ارائه و پرداخت

Article 28

A cheque is payable at sight. Any contrary stipulation shall be disregarded.

چک به رؤیت قابل پرداخت است و شرط خلاف، بلااعتبار می‌باشد.

A cheque presented for payment before the date stated as the date of issue is payable on the day of presentment.

چکی که پیش از روز مذکور در آن جهت پرداخت به بانک ارائه شده است، در روز ارائه قابل پرداخت می‌باشد.

Article 29

A cheque payable in the country in which it was issued must be presented for payment within eight days.

چک قابل پرداخت در کشور محل صدور، باید ظرف هشت روز جهت پرداخت ارائه گردد.

A cheque issued in a country other than that in which it is payable must be presented within a period of twenty days or of seventy days, according as to whether the place of issue and the place of payment are situated respectively in the same continent or in different continents.

چک صادره در کشوری غیر از کشوری که در آن قابل پرداخت می‌باشد، باید ظرف بیست یا هفتاد روز، بسته به اینکه محل صدور و محل پرداخت هر دو در یک قاره یا یکی از آنها در قاره دیگری از جهان واقع شده است، ارائه گردد.

For the purposes of this article cheques issued in a European country and payable in a country bordering on the Mediterranean or vice versa are regarded as issued and payable in the same continent.

در این مورد، چک‌های صادره در یک کشور اروپایی و قابل پرداخت در یک کشور ساحلی مدیترانه یا بر عکس، به عنوان چک‌های صادره و قابل پرداخت در یک قاره محسوب می‌شوند.

The date from which the above-mentioned periods of time shall begin to run shall be the date stated on the cheque as the date of issue.

مبدأ مهلت‌های فوق، در روز مذکور در چک به عنوان تاریخ صدور می‌باشد.

Article 30

Where a cheque is drawn in one place and is payable in another having a different calendar, the day of issue shall be construed as being the corresponding day of the calendar of the place of payment.

وقتی که محل صدور و پرداخت چک دارای تقویم‌های متفاوت باشد، زمان صدور چک، همان روز تقویم محل پرداخت خواهد بود.

Article 31

Presentment of a cheque at a clearing-house is equivalent to presentment for payment.

تسلیم چک به اتاق پایاپای به منزله ارائه آن جهت پرداخت می‌باشد.

Article 32

The countermand of a cheque only takes effect after the expiration of the limit of time for presentment.

الغای چک، تنها پس از اتمام مهلت ارائه، واجد آثار حقوقی است.

If a cheque has not been countermanded, the drawee may pay it even after the expiration of the time-limit.

اگر چک ملغی نشده باشد، محال علیه می‌تواند، حتی پس از انقضای مهلت، وجه آن را تأدیه نماید.

Article 33

Neither the death of the drawer nor his incapacity taking place after the issue of the cheque shall have any effect as regards the cheque.

فوت یا محجور شدن صادرکننده چک پس از صدور آن، به هیچ وجه در چک تاثیر نخواهد داشت.

Article 34

The drawee who pays a cheque may require that it shall be given up to him receipted by the holder.

محال علیه هنگام پرداخت چک می‌تواند تقاضا کند سند با قید «رسید» به وی تسلیم گردد.

The holder may not refuse partial payment.

دارنده نمی‌تواند پرداخت قسمتی از مبلغ چک را رد کند.

In case of partial payment the drawee may require that the partial payment shall be mentioned on the cheque and that a receipt shall be given to him.

در صورت تأدیه قسمتی از وجه چک، محال علیه می‌تواند درج این پرداخت را در روی سند همراه با اخذ رسید تقاضا نماید.

Article 35

The drawee who pays an endorsable cheque is bound to verify the regularity of the series of endorsements, but not the signature of the endorsers.

محال علیه که وجه یک چک قابل ظهرنویسی را تأدیه می‌کند ملزم است صحت ایادی ظهرنویسی را رسیدگی نماید و نه صحت امضای ایشان را.

Article 36

When a cheque is drawn payable in a currency which is not that of the place of payment, the sum payable may, within the limit of time for the presentment of the cheque, be paid in the currency of the country according to its value on the date of payment. If payment has not been made on presentment, the holder may at his option demand that payment of the amount of the cheque in the currency of the country shall be made according to the rate on the day of presentment or on the day of payment.

در صورتی که چک صادره قابل تأدیه به پولی غیر از وجه رایج محل پرداخت باشد، مبلغ قابل پرداخت می‌تواند در مهلت ارائه چک به وجه رایج همین کشور به نرخ روز تأدیه، پرداخت گردد. اگر وجه چک به محض تسلیم تأدیه نشده باشد، دارنده می‌تواند به انتخاب خود خواستار شود که مبلغ سند به پول رایج آن کشور بر پایه نرخ روز ارائه یا روز تأدیه پرداخت گردد.

The usages of the place of payment shall be applied in determining the value of foreign currency. Nevertheless, the drawer may stipulate that the sum payable shall be calculated according to a rate expressed in the cheque.

ارزش پول خارجی بر اساس عرف و عادت محل تأدیه تعیین می‌شود. معهذا، صادرکننده چک می‌تواند شرط نماید که مبلغ قابل پرداخت باید به نرخ مصرح در چک مورد محاسبه قرار گیرد.

The foregoing rules shall not apply to the case in which the drawer has stipulated that payment must be made in a certain specified currency (stipulation for effective payment in a foreign currency).

این قواعد در صورت تصریح صادرکننده به اینکه پرداخت باید به پول رایج معینی صورت پذیرد، جاری نمی‌گردد (شرط پرداخت مؤثر با پول خارجی).

If the amount of the cheque is specified in a currency having the same denomination but a different value in the country of issue

and the country of payment, reference is deemed to be made to the currency of the place of payment.

در موردی که وجه چک به واحد پولی تحریر شده است که علی‌رغم داشتن یک عنوان ارزش آنها در محل صدور و محل پرداخت تفاوت می‌کند، پول کشور محل پرداخت ملاک خواهد بود.

Chapter V. Crossed cheques and cheques payable in account

فصل ۵. چک بسته و چک واریز به حساب

Article 37

The drawer or holder of a cheque may cross it with the effects stated in the next article hereof.

صادرکننده یا دارنده چک می‌توانند، با توجه به آثار مذکور در ماده بعد، چک را «بسته» نمایند.

A crossing takes the form of two parallel lines drawn on the face of the cheque. The crossing may be general or special.

بستن چک با کشیدن دو خط موازی در «روی» چک محقق می‌شود. بستن ممکن است عمومی و یا اختصاصی باشد.

The crossing is general if it consists of the two lines only or if between the lines the term “banker” or some equivalent is inserted; it is special if the name of a banker is written between the lines.

بستن عمومی است اگر فقط شامل دو خط مزبور بوده و یا بین خطوط واژه «بانک» یا نظیر آن درج شده باشد، بستن اختصاصی است در صورتی که نام یک بانک میان دو خط [موازی] منعکس گردد.

A general crossing may be converted into a special crossing, but a special crossing may not be converted into a general crossing.

بستن عمومی قابل تبدیل به بستن اختصاصی است، ولی بستن اختصاصی نمی‌تواند به صورت بستن عمومی در آید.

The obliteration either of a crossing or of the name of the banker shall be regarded as not having taken place.

دست خوردگی روی خطوط موازی یا نام بانک تعیین شده نادیده گرفته خواهد شد.

Article 38

A cheque which is crossed generally can be paid by the drawee only to a banker or to a customer of the drawee.

محال علیه فقط می‌تواند چک بسته به نحو عمومی را به نفع یک بانک یا مشتری خود کارسازی نماید.

A cheque which is crossed specially can be paid by the drawee only to the named banker, or if the latter is the drawee, to his customer. Nevertheless, the named banker may procure the cheque to be collected by another banker.

چک بسته به نحو اختصاصی را محال علیه تنها ممکن است به نفع بانک معین شده، یا اگر این بانک بانک محال علیه می‌باشد، به نفع مشتری خود پرداخت کند. با وجود این، بانک معین شده می‌تواند جهت وصول وجه چک به بانک دیگر رجوع نماید.

A banker may not acquire a crossed cheque except from one of his customers or from another banker. He may not collect it for the account of other persons than the foregoing.

بانک فقط ممکن است چک بسته را از یکی از مشتریان خود یا از بانک دیگر تحصیل کند و نمی‌تواند وجه چنین چکی را به حساب اشخاص دیگری به غیر از اشخاص مذکور وصول نماید.

A cheque bearing several special crossings may not be paid by the drawee except in a case where there are two crossings, one of which

is for collection through a clearing-house.

محال علیه فقط می‌تواند چک دارای چندین خط موازی تنظیم شده به نحو اختصاصی را، در صورت وجود دو فقره خطوط موازی که یکی از آن دو به منظور وصول از طریق اتاق پایاپای باشد، پرداخت کند.

The drawee or banker who fails to observe the above provisions is liable for resulting damage up to the amount of the cheque.

محال علیه یا بانکی که مقررات فوق را رعایت نمی‌کند، مسئول جبران خسارت تا معادل مبلغ اسمی چک خواهد بود.

Article 39

The drawer or the holder of a cheque may forbid its payment in cash by writing transversally across the face of the cheque the words “payable in account” (“à porter en compte”) or a similar expression.

صادرکننده و یا دارنده چک می‌تواند پرداخت نقدی آن را با درج عبارت «واریز به حساب» یا نظیر آن منع نمایند. این عبارت باید با کلمات متن چک به طور متقاطع درج شود.

In such a case the cheque can only be settled by the drawee by means of book-entry (credit in account, transfer from one account to another, set off or clearing-house settlement). Settlement by book-entry is equivalent to payment.

در صورت اخیر، محال علیه فقط می‌تواند وجه چک را از طریق تصفیه دفتری تأدیه نماید (اعتبار در حساب، انتقال وجوه از حسابی به حساب دیگر یا تهاتر). تصفیه دفتری به منزله پرداخت است.

Any obliteration of the words “payable in account” shall be deemed not to have taken place.

دست خوردگی در عبارت «واریز به حساب» کان لم یکن تلقی می‌گردد.

The drawee who does not observe the foregoing provisions is liable for resulting damage up to the amount of the cheque.

محال علیهی که مقررات فوق را رعایت نمی‌کند، مسئول جبران خسارت تا معادل مبلغ اسمی چک شناخته می‌شود.

Chapter VI. Recourse for non-payment

فصل ۶. حق رجوع به جهت عدم تأدیه

Article 40

The holder may exercise his right of recourse against the endorsers, the drawer and the other parties liable if the cheque on presentment in due time is not paid, and if the refusal to pay is evidenced:

در صورتی که وجه چک در هنگام ارائه آن در موعد مقرر پرداخت نگردد و عدم پرداخت مزبور [به یکی از طرق زیر] گواهی شود، دارنده چک می‌تواند حق رجوع خود را علیه ظهرنویسان، صادرکننده و سایر مسئولان چک اعمال نماید.

1. By a formal instrument (protest), or

۱. از طریق یک سند رسمی (اعتراض‌نامه)، یا

2. By a declaration dated and written by the drawee on the cheque and specifying the day of presentment, or

۲. به وسیله اعلامیه محال علییه، تحریر شده با تاریخ در روی چک به اضافه ذکر روز ارائه، یا

3. By a dated declaration made by a clearing-house, stating that the cheque has been delivered in due time and has not been paid.

۳. توسط اعلامیه تاریخ‌دار اتاق پایاپای حاکی از تسلیم چک در مهلت مقرر و عدم پرداخت آن،

Article 41

The protest or equivalent declaration must be made before the expiration of the limit of time for presentment.

اعتراض‌نامه یا گواهی معادل آن باید پیش از انقضای مهلت ارائه چک تنظیم شده باشد.

If the cheque is presented on the last day of the limit of time, the protest may be drawn up or the equivalent declaration made on the first business day following.

در صورتی که چک در آخرین روز مهلت ارائه شود، اعتراض‌نامه یا گواهی معادل آن می‌تواند در اولین روز کاری بعد تنظیم گردد.

Article 42

The holder must give notice of non-payment to his endorser and to the drawer within the four business days which follow the day on which the protest is drawn up or the equivalent declaration is made or, in case of a stipulation (retour sans frais), the day of presentment. Every endorser must, within the two business days following the day on which he receives notice, inform his endorser of the notice which he has received, mentioning the names and addresses of those who have given the previous notices and so on through the series until the drawer is reached. The periods mentioned above run from the receipt of the preceding notice.

دارنده چک باید عدم تأدیه را به ظهرنویس خود یا به صادرکننده ظرف چهار روز غیرتعطیل از تاریخ تنظیم اعتراض‌نامه یا گواهی معادل آن، و در مورد شرط «بازگشت بدون مخارج» از روز ارائه چک، اطلاع دهد. هر ظهرنویس باید ظرف دو روز غیرتعطیل متعاقب روز دریافت اطلاع‌نامه، ظهرنویس ماقبل خود را با ذکر نام و نشانی آنهایی که اطلاع‌نامه‌های قبلی را برای او ارسال داشته‌اند، آگاه نماید، و این عمل به همین ترتیب ادامه یابد تا به شخص صادرکننده برسد. مدت‌های فوق از تاریخ دریافت اطلاع‌نامه قبلی شروع می‌شود.

When, in conformity with the preceding paragraph, notice is given to a person who has signed a cheque, the same notice must be given within the same limit of time to his avaliseur.

وقتی که مطابق بند فوق اطلاع‌نامه برای شخصی که چک را امضاء کرده است ارسال شد، همین اطلاع باید در همان محدوده زمانی برای ضامن او نیز فرستاده شود.

Where an endorser either has not specified his address or has specified it in an illegible manner, it is sufficient if notice is given to the endorser preceding him.

در مورد ظهرنویسی که نشانی خود را ذکر نکرده یا آن را به طور ناخوانا ذکر نموده است، تسلیم اطلاع‌نامه به ظهرنویس قبل از او کفایت می‌کند.

The person who must give notice may give it in any form whatever, even by simply returning the cheque.

شخص مکلف به دادن اطلاع‌نامه می‌تواند این عمل را به نحو، حتی به صرف اعاده چک، به انجام برساند.

He must prove that he has given notice within the limit of time prescribed. This time-limit shall be regarded as having been observed if a letter giving the notice has been posted within the said time.

شخص مزبور باید ثابت کند که اطلاع‌نامه را ظرف مهلت مقرر ارسال داشته است. پست کردن اطلاع‌نامه ظرف این مدت، به منزله رعایت مهلت مقرر است.

A person who does not give notice within the limit of time prescribed above does not forfeit his rights He is liable for the damage, if any, caused by his negligence, but the amount of his liability shall not exceed the amount of the cheque.

عدم اطلاع ظرف این مهلت، حقوق شخص را زایل نمی‌کند، اما اگر بر اثر سهل انگاری او ضرر و زیانی وارد شود، این شخص مسئول جبران خسارات وارده حداکثر تا میزان مبلغ اسمی چک خواهد بود.

Article 43

The drawer, an endorser, or an avaliseur may, by the stipulation “retour sans frais”, “sans protêt”, or any other equivalent expression written on the instrument and signed, release the holder from having a protest drawn up or an equivalent declaration made in order to exercise his right of recourse.

صادرکننده، ظهرنویس یا ضامن می‌تواند توسط شرط «بازگشت بدون مخارج» و «بدون اعتراض»، یا هر عبارت معادل آن که در سند قید و امضاء می‌شود، دارنده را از تنظیم اعتراض‌نامه یا گواهی معادل آن، به منظور اعمال حق رجوع معاف نماید.

This stipulation does not release the holder from presenting the cheque within the prescribed limit of time, or from giving the requisite notices. The burden of proving the non-observance of the limit of time lies on the person who seeks to set it up against the holder.

این شرط، دارنده را از وظیفه ارائه چک ظرف مهلت مقرر یا از ارسال اطلاع‌نامه معاف نمی‌دارد. بار اثبات عدم رعایت این مهلت به عهده شخصی است که می‌خواهد به این ایراد در مقابل دارنده استناد نماید.

If the stipulation is written by the drawer, it is operative in respect of all persons who have signed the cheque; if it is written by an endorser or an avaliseur, it is operative only in respect of such endorser or avaliseur. If, in spite of the stipulation written by the drawer, the holder has the protest drawn up or the equivalent declaration made, he must bear the expenses thereof. When the stipulation emanates from an endorser or avaliseur, the costs of the protest or equivalent declaration, if drawn up or made, may be recovered from all the persons who have signed the cheque.

اگر این شرط به وسیله صادرکننده تحریر شده باشد، آثار آن متوجه کلیه امضاءکنندگان چک می‌گردد. در صورتی که این شرط توسط یکی از ظهرنویسها یا یک ضامن درج شده باشد، فقط در مورد همان ظهرنویس یا ضامن نافذ است. اگر علی‌رغم انعکاس شرط فوق به وسیله صادرکننده، دارنده چک اعتراض‌نامه یا گواهی معادل دیگری